

Badatelský řád

Sekce audiovizuálních sbírek Národního filmového archivu

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- 1) Badatelský řád Sekce audiovizuálních sbírek Národního filmového archivu (dále jen „NFA“) je vydaný na základě ust. § 34 odst. 2 a § 36 písm. a) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon o archivnictví“).
- 2) NFA je na základě ust. § 52 Zákona o archivnictví akreditovaným specializovaným archivem. Podle § 8 zákona č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (dále jen „Zákon o audiovizi“) je posláním NFA budování, ochrana, restaurování, vědecké zpracování, zpřístupňování a využívání národního filmového dědictví, audiovizuálních archiválií, včetně sbírek soudobé dokumentace, sbírek písemných archiválií, literatury a sbírek knihovny archivu, spolupráce s českými i zahraničními filmovými a kulturními institucemi při formování a šíření filmové kultury včetně šíření prostřednictvím nových technologií, výzkumná a pedagogická spolupráce se středními a vyššími odbornými školami filmového zaměření a vysokými školami filmového zaměření a vydávání odborné literatury. NFA se dále řídí i pravidly a doporučeními Mezinárodní federace filmových archivů (dále jen „FIAF“) a Asociace evropských filmových archivů (dále jen „ACE“).
- 3) Badatelský řád se vztahuje na zpřístupňování audiovizuálních (dále jen „AV“) děl uložených ve sbírkách NFA. Zpřístupňování AV děl formou výpůjčky se dále řídí i Výpůjčním řádem NFA, jehož součástí je i Ceník služeb NFA.

Čl. 2

Obecná ustanovení

- 1) AV dílem se pro účely tohoto Badatelského řádu rozumí filmové a AV archiválie i další filmové a AV materiály, včetně AV záznamů. AV dílo může být zaznamenáno na nosičích všeho druhu, jakož i v souborové podobě nebo jiném smluveném formátu.
- 2) Jako filmové a AV archiválie jsou vedeny generačně nejstarší filmové materiály nebo ty filmové materiály, které jsou z hlediska dlouhodobého uchování konkrétního filmového díla klíčové. Jsou to především originální negativy obrazu a zvuku, rozmnožovací materiály (duplikační kopie a duplikátní negativy) a prezervační kopie. Jako archiválie jsou také vedeny záznamy na nefilmových nosičích a v souborové podobě, které byly vybrány jako zásadní pro dlouhodobé uchování konkrétního AV díla.
- 3) Mimo režim filmových a AV archiválií jsou vedeny filmové kopie a další rozmnoženiny filmových a AV děl, jejichž případná ztráta by neohrozila přežití konkrétního filmového nebo AV díla pro budoucí generace.
- 4) V případě nezpracované sbírky a materiálů, u nichž se dle Zákona o archivnictví předpokládá odepření nahlížení (viz ust. § 38 odst. 1 písm. b) Zákona o archivnictví), mohou být tato AV díla zpřístupněna badatelům pouze výjimečně,

pokud to jejich fyzický stav a stav zpracování dovoluje a je-li to nezbytné pro účel nahlížení.

Čl. 3

Pravidla nahlížení do AV děl

- 1) Nahlížení do AV děl lze jen po splnění podmínek stanovených Zákonem o archivnictví a tímto Badatelským řádem a v prostorách k tomu určených. Těmi jsou střížny nebo projekční místnost NFA na adrese Malešická 2706/12, Praha 3 nebo projekční místnost Digitální laboratoře NFA na adrese Malešická 2177/14, Praha 3 (dále jen „prostory určené k nahlížení do AV děl“). Do prostor, v nichž jsou AV díla uložena, nemají žadatelé o nahlížení (dále jen „badatel“) přístup.
- 2) NFA umožňuje badatelům nahlížení do archivních pomůcek s výjimkou interních informačních systémů (elektronické databáze a kartotéky). Informace z těchto zdrojů mohou badatelé získat konzultací s pracovníky Oddělení kurátorů NFA, ve výjimečných případech konzultací s jinou NFA pověřenou osobou. Badatelům jsou tak zejména k dispozici informace o AV sbírkách zveřejněné na webu NFA a v publikovaných katalozích AV sbírek (Český hraný film I – VI či Český animovaný film).
- 3) S archivními pomůckami, předloženými nebo dostupnými k nahlížení, pokud nejsou úředními díly a pokud splňují znaky předmětu ochrany podle autorského zákona, se zachází jako s literárními díly.
- 4) Badateli je možné předložit AV dílo pouze na základě jeho písemného požadavku zaslání NFA prostředky dálkového přístupu (e-mail) nebo prostřednictvím držitele poštovní licence na kontaktní adresu ředitelky Sekce audiovizuálních sbírek, která je zveřejněna na webových stránkách NFA, a to alespoň deset pracovních dní před plánovanou návštěvou. V požadavku musí být jednoznačně specifikováno, do jakých AV děl má badatel zájem nahlížet, a vysvětlen účel nahlížení. V písemném požadavku zaslání NFA badatel uvede své jméno, příjmení, téma studia a titul či tituly AV děl, která žádá ke studiu, a požadované datum studia. Písemný požadavek na předložení AV děl pro nahlížení badatel podepíše před započítáním bádání a poté tento dokument stane přílohou badatelského listu dle článku 4. odst. 5. Pokud požadavek zaslání v písemné podobě neobsahuje veškeré výše uvedené údaje, nebo pokud je formulace požadavku na předložení AV děl nejasná, nepřesná nebo nekonkrétní, považuje se taková žádost za informativní a badateli na jejím základě mohou být připraveny pouze AV díla, u kterých není pochyb, že mají být předmětem nahlížení. Takovéto žádosti může být vyhověno v přiměřené lhůtě po jejím upřesnění při osobní návštěvě badatele. V případě, že má badatel zájem svépomocí pořizovat obrazové reprodukce částí nahlížených AV děl, připojí ke svému požadavku rovněž Žádost o souhlas s použitím vlastního reprodukčního zařízení, která je přílohou tohoto Badatelského řádu.
- 5) O tom, zda s ohledem na jejich fyzický stav či stav zpracování mohou být AV díla badateli zpřístupněna, rozhoduje s konečnou platností ředitelka Sekce audiovizuálních sbírek NFA. Výsledek rozhodnutí o nahlížení bude žadateli zaslán písemně prostředky elektronické komunikace (e-mailem) anebo poštou nejpozději do sedmi pracovních dnů od doručení žádosti.

Čl. 4

Podmínky vstupu do prostor určených k nahlížení do AV děl

- 1) Pokud je badateli povoleno nahlížet do AV děl, může se dostavit do prostor určených k nahlížení do AV děl pouze v předem dohodnutém termínu. Badateli může být odepřen jím požadovaný termín z kapacitních či provozních důvodů, a v takovém případě mu bude nabídnut jiný náhradní termín.
- 2) Při nahlížení se badatel řídí pokyny zaměstnance pověřeného službou a dozorem v prostorách určených k nahlížení do AV děl (dále jen „dozorem pověřený zaměstnanec“). Tento dozorem pověřený zaměstnanec není povinen badateli podávat informace o historických reáliích souvisejících s AV díly apod.
- 3) Dozorem pověřený zaměstnanec připraví AV díla k nahlížení a obsluhuje přístroje, které jsou při nahlížení užívány. Při nahlížení do AV děl badatel AV díla co nejvíce šetří. U AV děl na filmovém nosiči není badateli dovoleno dotýkat se studovaných materiálů anebo s nimi jakkoliv manipulovat bez výslovného souhlasu dozorem pověřeného zaměstnance. Porušení tohoto zákazu má za následek, že badateli bude s okamžitou platností ukončeno povolení k nahlížení do AV děl. Dojde-li při takové neoprávněné manipulaci k fyzickému poškození studovaného materiálu vinou badatele, bude po něm požadována náhrada vzniklé škody dle aktuálního Ceníku služeb NFA. U AV děl na nefilmovém nosiči je badateli přísně zapovězeno manipulovat s přehrávacím zařízením bez výslovného souhlasu dozorem pověřeného zaměstnance. Ve všech případech nelze AV díla používat jiným způsobem nebo k jinému účelu, než je nahlížení.
- 4) Badatel se při vstupu do prostor určených k nahlížení do AV děl zapíše do knihy návštěv, kde uvede datum návštěvy, své jméno a příjmení, účel návštěvy a svůj podpis. Do prostor určených k nahlížení do AV děl nemají přístup osoby znečištěné, pod vlivem alkoholu, drog či jiných psychotropních látek a osoby ozbrojené.
- 5) V prostorách určených k nahlížení do AV děl badatel pravdivě vyplní Badatelský list, který je přílohou tohoto Badatelského řádu a který slouží i jako žádost o nahlížení do archiválií a opatří ho svým podpisem a datem vyplnění. Badatel je povinen na vyžádání prokázat svou totožnost dozorem pověřenému zaměstnanci platným občanským průkazem, cestovním pasem nebo jiným obdobným průkazem totožnosti. Dozorem pověřený zaměstnanec na základě předloženého dokladu zkontroluje správnost údajů uvedených v badatelském listu. Elektronický badatelský list vyplňuje dozorem pověřený zaměstnanec za plné účasti badatele, který po vytištění badatelského listu zkontroluje všechny údaje a badatelský list podepíše. Není-li badatel schopen dozorem pověřenému zaměstnanci prokázat svou totožnost platným občanským průkazem, cestovním pasem nebo jiným obdobným průkazem totožnosti, nahlížení do archiválií se mu odepře. Nový badatelský list badatel vyplňuje vždy pro každý kalendářní rok, ve kterém nahlíží do AV děl, při každé změně účelu nahlížení a při každé změně tématu studia.
- 6) Do AV děl vyžádaných badatelem může nahlížet současně jen jedna osoba, a to badatel, do jehož badatelského listu byla předložená AV díla zapsána. V odůvodněných případech (například didaktických, při exkurzích) může dozorem pověřený zaměstnanec povolit nahlížení více osobám.

- 7) Badatel před vstupem do prostor určených k nahlížení do AV děl odloží svrchní oděv, příruční zavazadla a jiné obdobné věci na místě k tomu určeném. Do prostor určených k nahlížení do AV děl vstupuje pouze s perem, tužkou, vlastními volnými listy papíru bez desek a některými záznamovými zařízeními jako je notebook (přenosný počítač) bez obalu, tablet, mobilní telefon či fotoaparát. Použití jakéhokoliv reprodukčního zařízení k pořízení reprodukcí AV děl pro vlastní studijní potřebu je podmíněno potvrzenou Žádostí o souhlas s použitím vlastního reprodukčního zařízení, kterou badatel předkládá spolu s požadavkem o nahlížení do AV děl (srov. bod 3.4.). V případě nejasnosti o povaze záznamového zařízení a pořizovaného záznamu rozhoduje dozorem pověřený zaměstnanec. Tím není dotčena ochrana případných vlastnických a autorských práv a práv souvisejících. Při splnění stanovených podmínek na použití vlastního reprodukčního zařízení, může badatel takové reprodukční zařízení používat vždy pouze takovým způsobem, aby nebyli obtěžováni ostatní badatelé v prostorách určených k nahlížení do AV děl. Po ukončení studia předloží badatel své věci ke kontrole za účelem zjištění, zda neodnáší AV díla z prostor určených k nahlížení do AV děl a na výzvu dozorem pověřeného zaměstnance též pořízené studijní záznamy. Věci, které si sebou přináší prostor do určených k nahlížení do AV děl, předloží na vyžádání ke kontrole před zahájením studia materiálů v těchto prostorách.

Badatel může o pořízení studijního záznamu požádat též NFA. Podmínky přepisu či reprodukce se řídí Výpůjčním řádem a platným Ceníkem NFA.

- 8) V prostorách určených k nahlížení do AV děl je nutné zachovávat klid a respektovat studijní prostředí, které nesmí být narušováno hlukem, hlasitou komunikací, nadměrným pohybem po prostorách nebo jinými rušivými projevy, které neodpovídají účelu návštěvy. V těchto prostorách není dovoleno kouřit, jíst, pít a telefonovat. U přístrojů, které si badatel přináší do prostor určených k nahlížení do AV děl, badatel vypne veškeré zvukové signály.
- 9) Badatel po ukončení nahlížení do AV děl své místo v prostorách určených k nahlížení zanechá v řádném stavu. Výpisy, poznámky a jiné pomůcky či věci v prostorách určených k nahlížení do AV děl nezanechává, nýbrž si je odnáší s sebou. Badatelům se zakazuje vynášet studovaná AV díla z prostor určených k nahlížení do AV děl. Vynesení jakéhokoliv AV díla má za následek, že badateli bude s okamžitou platností ukončeno povolení nahlížet do AV děl.
- 10) K nahlédnutí se badateli předkládají AV díla v celkovém množství a v množství na jeden návštěvní den podle provozních podmínek a technických možností Sekce audiovizuálních sbírek NFA s přihlédnutím k významu a účelu nahlížení, tj. v množství maximálně 8 000 metrů u AV děl na filmovém podkladě či souhrnně 8 hodin u AV děl v souborové podobě. Předkládá se vždy jen takové množství AV děl, jejichž počet a stav při vracení může dozorem pověřený zaměstnanec bez obtíží zkontrolovat. Po každém ukončení nahlížení do AV děl je badatel povinen vrátit AV díla v počtu, sledu a stavu v jakém mu byla předložena. Porušení má za následek, že badateli bude s okamžitou platností ukončeno povolení nahlížet do AV děl. Dozor v prostorách určených k nahlížení do AV děl je povinen zkontrolovat počet a stav badatelem vrácených AV děl a potvrdit svým podpisem jejich řádné vrácení v badatelském listu ještě před odchodem badatele ze studijních prostor.

- 11) Vzhledem k povaze AV děl a v zájmu zabezpečení jejich stavu budou AV díla na filmovém podkladě navracena do depozitáře, pokud badatel nezahájí nahlížení do 14 kalendářních dní od sjednaného dne pro jejich předložení nebo přeruší-li nahlížení na dobu delší 14 dnů. AV díla budou badateli vyhrazena v prostorách určených k nahlížení do AV děl po dobu nezbytnou k nahlížení. Pokud badatel do vyhrazených AV děl nenahlíží soustavně nebo pravidelně a pokud vyhrazená AV díla sám nevrátí, považují se AV díla za vyhrazená na dobu tří měsíců od data objednání, s tím, že v případě, kdy budou AV díla z důvodu zabezpečení jejich stavu vrácena do depozitáře po uplynutí lhůty uvedené v první větě tohoto odstavce, budou badateli opětovně předložena k nahlížení v prostorách určených k nahlížení do AV děl ve zkrácené sedmidenní lhůtě od písemné žádosti badatele zaslané NFA způsobem uvedeným v odstavci 4 tohoto Badatelského řádu s tím, že má zájem o pokračování v nahlížení do AV děl. Po uplynutí této doby lze v odůvodněných případech prodloužit rezervaci na další období, zpravidla na dobu nejdéle do konce kalendářního roku. Při prodloužení se přihlédne též k tomu, zda jsou další žadatelé o nahlížení do předmětných AV děl.
- 12) NFA umožní nahlížet do AV děl jinému badateli, než tomu, jenž si tato AV díla vyžádal k nahlížení jako první tehdy, jestliže badatel, kterému jsou vyhrazena jako prvnímu, dá k takovému nahlížení druhým badatelem písemný souhlas nebo jestliže každý z těchto badatelů prokazatelně nahlíží dotěchto AV děl za jiným účelem nebo studuje jiné téma. V případě, že by došlo k souběžnému nahlížení dvěma a více badateli, archiv umožní nahlížení do těchto AV děl jen tomu badateli, kterému je archiv vyhradil jako prvnímu. Ve sporných případech rozhoduje osoba stojící v čele archivu (tj. generální ředitel NFA).
- 13) Informace získané z AV děl užívá badatel jen k účelu uvedenému v badatelském listu. Při jejich využití ve vědeckých nebo jiných pracích nebo zveřejnění se uvádí alespoň název archivu (NFA) a využitých archivních souborů, a bližší označení AV děl (archivní citace), z nichž bylo čerpáno.
- 14) Jestliže badatel publikoval práci, která vznikla na základě nahlížení do AV děl uložených v NFA, zašle jeden její výtisk či elektronickou verzi ve formátu PDF do Knihovny NFA. Jestliže čerpal z materiálů, které mají povahu archiválií uložených ve více archivech, zašle publikovanou práci pouze archivu, z jehož archiválií čerpal nejvíce; ostatním archivům sdělí bibliografické údaje o publikované práci, případně zašle dílo elektronicky ve formátu PDF.

Čl. 5

Zapůjčování AV děl za účelem studia mimo NFA

- 1) Zapůjčování AV děl k nahlédnutí do jiného archivu, než jsou uložena, povoluje osoba stojící v čele NFA výjimečně, s přihlédnutím ke smyslu, účelu a okolnostem jejich využívání, bezpečnosti převozu a zajištění ochrany archiválií a materiálů v místě dočasného uložení a s ohledem na náklady s tím spojené. AV díla mohou být zapůjčena pouze jinému archivu vybavenému pro studium filmových a audiovizuálních archiválií a s personálem vyškoleným pro zacházení s nimi. AV díla zaznamenaná na filmovém nosiči nelze zasílat poštou, nýbrž se vždy za předem dohodnutých podmínek převážejí pověřeným zaměstnancem určeným osobou stojící

v čele NFA, který archiválie zapůjčuje, nebo prostřednictvím speciální kurýrní služby.

- 2) Zapůjčování AV děl, které mají povahu archiválií, za účelem studia mimo NFA povoluje osoba stojící v čele NFA výjimečně a za podmínek podle odstavce 1 pouze vlastníkoví, případně původci archiválií, a státnímu orgánu, kulturně vědecké instituci pro jí pořádané výstavy nebo jiné veřejné prezentace, orgánu územní samosprávy a osobám, které jsou podle zvláštního právního předpisu oprávněny nahlížet do dokumentů, pokud to účel nahlédnutí z důvodu výkonu úřední funkce vyžaduje. Zapůjčení archiválií nelze odmítnout původci archiválií, jestliže archiválie uložil v archivu na základě smlouvy o úschově nebo na základě darovací či kupní smlouvy a zapůjčení archiválií si ve smlouvě vymínil. Pokud archiválie uložená ve veřejném archivu není ve vlastnictví České republiky, právnické osoby zřízené zákonem nebo územního samosprávného celku, je k zapůjčení archiválie nezbytný písemný souhlas jejího vlastníka.
- 3) Při zapůjčování AV děl dle tohoto Badatelského řádu je NFA povinen vystavit vypůjčitelu Revers pro výpůjčku AV děl, jehož vzor je přílohou tohoto Badatelského řádu a který by zpravidla měl obsahovat:
  - a) přesný soupis zapůjčovaných AV děl,
  - b) účel výpůjčky,
  - c) datum výpůjčky a lhůtu vrácení AV děl,
  - d) jméno, příjmení a adresu místa pobytu na území České republiky nebo adresu bydliště vypůjčitele v cizině podle průkazu totožnosti, pokud jde o fyzickou osobu nebo,
  - e) název a adresu sídla vypůjčitele a jméno a příjmení pověřené osoby, pokud jde o právnickou osobu,
  - f) vlastnoruční podpis vypůjčitele nebo jím pověřené osoby, jde-li o fyzickou osobu; v případě pověřené osoby se současně uvede její jméno, popřípadě jména, příjmení a adresa místa pobytu na území České republiky nebo adresa bydliště v cizině podle průkazu totožnosti a datum předložené plné moci,
  - g) vlastnoruční podpis statutárního orgánu vypůjčitele nebo jím pověřené osoby připojený k názvu nebo obchodní firmě právnické osoby, který je vypůjčitelem; obsahuje-li podpisový vzor osob jednajících za právnickou osobu otisk razítka, připojí se k podpisu rovněž otisk razítka právnické osoby.
- 4) AV díla zapůjčená dle tohoto Badatelského řádu se zapíše v NFA do zvláštní knihy výpůjček a zápůjček.
- 5) Jestliže vypůjčitel nevrátí zapůjčená AV díla v dohodnuté lhůtě a nedohodne prodloužení lhůty, nebudou mu další požadovaná AV díla zapůjčovány až do doby vrácení zapůjčených AV děl.

Čl. 6

Požizování reprodukcí AV děl

Reprodukce AV děl poskytuje NFA z AV děl, která badatel studuje nebo potřebuje pro účely úřední nebo vlastní práce uvedené v badatelském listu v závislosti na případném předem uděleném souhlasu vlastníka AV děl nebo na ochraně případných autorských práv a práv souvisejících. Reprodukce AV děl se poskytují v závislosti na provozních podmínkách a technických možnostech NFA. Reprodukce AV děl, u nichž to nedovoluje jejich fyzický stav, se neposkytují.

Čl. 7

Využívání Knihovny NFA

Badatel může využívat knih, časopisů a novin z Knihovny NFA v souvislosti s jeho studijním tématem a v jeho rozsahu. Knihovna NFA je samostatným oddělením NFA. Studijní využívání fondů Knihovny NFA se řídí Knihovním řádem knihovny NFA, který vydává osoba stojící v čele NFA.

Čl. 8

Exkurze do archivu

Při exkurzi do NFA se návštěvníci zapisují do knihy návštěv. Vstup do jiných prostor NFA než těch určených pro veřejnost povoluje osoba stojící v čele NFA a uskutečňuje se pouze v doprovodu jí pověřeného zaměstnance.

Čl. 9

Úhrady za služby poskytované badatelům

Výše úhrady nákladů spojených s pořízením kopie AV díla v analogové podobě anebo s pořízením repliky AV díla v digitální podobě, či pořízení reprodukcí jejich částí, nákladů spojených s vyhledáním AV děl a jejich dalším zpracováním rešeršemi, přívozem a přípravou AV děl k projekci a použitím prostor k nahlížení AV děl se řídí aktuálně platným Ceníkem NFA.

Čl. 10

Závěrečná ustanovení

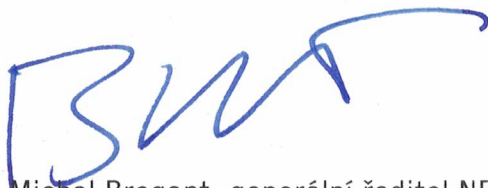
Poruší-li badatel některou ze základních povinností uložených tímto Badatelským řádem, může mu být další nahlížení do AV děl odepřeno, popřípadě udělený souhlas odvolán.

Čl. 11

Přílohy

Tento Badatelský řád má tři přílohy, které tvoří Badatelský list, Žádost o souhlas s použitím vlastního reprodukčního zařízení a Revers pro zápůjčku AV děl.

V Praze dne 1. března 2017

Michal Bregant, generální ředitel NFA